

Eiropas Vides aģentūras stratēģija 2004–2008

Raksturojums

Eiropas Vides aģentūra ir oficiāli dibināta 1990. gadā arEEK Regulu 1210/90 (grozījumi izdarīti ar EK Regulu 933/1999 un EK Regulu 1641/2003). Lēmums par aģentūras atrašanos Kopenhāgenā tika pieņemts 1993.gadā; aģentūra darbojas kopš 1994.gada.

Eiropas Vides aģentūra ir vadoša Eiropas publiska organizācija, kuras mērķis ir nodrošināt savlaicīgu, mērķtiecīgu, būtisku un ticamu informāciju politisku lēmumu pieņemšanas un sabiedrības vajadzībām, atbalstīt ilgtspējīgu attīstību un palīdzēt panākt nozīmīgus un kvantitatīvi nosakāmus vides uzlabojumus Eiropā.

Aģentūras darba uzdevumos iekļauta arī Eionet tīkla un informācijas sistēmas koordinēšana, Eiropas Komisijas dienestu, Eiropas Vides aģentūras dalībvalstu, starptautisko organizāciju, konvenciju un nolīgumu sniegto kopējo vides datu vākšana un analīze, kas dod iespēju sniegt politiski svarīgas konsultācijas, kā arī padarīt šo informāciju plaši pieejamu.

Eiropas Vides aģentūras stratēģija 2004–2008 ir trešā Aģentūras daudzgadējā darba programma, kas paredzēta tās dibināšanas regulā. To 2003. gada 25. novembra sanāsmē pieņēma Eiropas Vides aģentūras valde.

Eiropas Vides aģentūras valstis

- Dalībvalstis
- Sadarbības valstis

Eiropas Vides aģentūras stratēģija 2004–2008

Vāks: Eiropas Vides aģentūra
Salikums: Brandpunkt a/s

Juridiska piezīme

Šīs publikācijas saturs ne vienmēr atspoguļo Eiropas Komisijas un citu Eiropas Kopienų iestāžu oficiālo viedokli. Ne Eiropas Vides aģentūra, ne arī citas personas vai iestādes, kas darbojas aģentūras vārdā, nav atbildīgas par šajā dokumentā iekļautās informācijas izmantošanu.

Visas tiesības rezervētas

Nevienam šīs publikācijas daļu nedrīkst reproducēt nekādā formā ar elektroniskiem vai mehāniskiem ierakstīšanas līdzekļiem, ieskaitot fotokopēšanu, vai ar informācijas nesēju sistēmām, ja nav saņemta autortiesību īpašnieka rakstiska atļauja.

Liela daļa no Eiropas Savienības informācijas ir pieejama internetā. To var iegūt no Europa servera (<http://europa.eu.int>).

Kataloga dati ir atrodami šī izdevuma beigās.

Luksemburga, Eiropas Kopienų Oficiālo publikāciju birojs, 2004

ISBN 92-9167-657-8
© EEA, Copenhagen, 2004

European Environment Agency
Kongens Nytorv 6
DK-1050 Copenhagen K
Denmark
Tel.: (45) 33 36 71 00
Fax: (45) 33 36 71 99
E-mail: eea@eea.eu.int
<http://www.eea.eu.int>

Valdes priekšsēdētāja ievadvārdi

Eiropas Vides aģentūras jaunās 5 gadu stratēģijas sākums sakrīt ar brīdi, kad es uzņemos priekšsēdētāja pienākumus aģentūras valdē. Esmu pagodināts, ka esmu ievēlēts šajā svarīgajā amatā un ceru uz ciešu sadarbību ar valdes locekļiem un izpilddirektori Jacqueline McGlade, īstenojot Eiropas Vides aģentūras stratēģiju turpmākajos gados.

Valdes vārdā es izsaku pateicību iepriekšējam priekšsēdētājam Kees Zoeteman par centīgo un kompetento aģentūras vadību pēdējo četru gadu laikā. Mēs vēlam viņam visu to labāko turpmākajā darbībā.

Domājot par nākamajiem pieciem gadiem, es vēlētos izcelt divas stratēģiskas dimensijas Eiropas Vides aģentūras turpmākajā attīstībā.

Pirmkārt, paplašināšanās, kur Eiropas Vides aģentūra saglabā savu vadošo lomu Eiropas integrēšanā. 2004. gada 1. maijā ir gaidāma ES paplašināšanās līdz 25 dalībvalstīm, savukārt Eiropas Vides aģentūras dalībvalstu skaits jau ir 31, ieskaitot Rumāniju, Bulgāriju un Turciju. Mēs arī cieši sadarbojamies ar valstīm Balkānu rietumos. Tādējādi Eiropas Vides aģentūra ne tikai uzlabo vides informācijas kvalitāti un spektru, bet arī dod zināmu ieguldījumu minēto valstu stabilizācijā un attīstībā, veicinot mieru un labklājību Eiropā kopumā.

Otrkārt, arvien lielāka nozīme tiks piešķirta politikas efektivitātes novērtējumam. Vides politika jāuztver nopietni. Lai varētu pārliecināt tiklab politiķus, kā arī sabiedrību par to, ka vides politika ir nepieciešama un nāk par labu sabiedrībai kopumā, mums jāspēj parādīt, ka šāda politika efektīvi dod reālus rezultātus. Es apsveicu to, ka arī Eiropas Komisija saskata noteiktu Eiropas Vides aģentūras lomu šajā jomā. Mēs strādāsim kopā ar Komisiju, lai sasniegtu reālus rezultātus.

Lars-Erik Liljelund

Zinātniskās komitejas priekšsēdētāja ievadvārds

Zinātniskā komiteja apsveic un atbalsta Eiropas Vides aģentūras stratēģiju, kura nosaka galvenās prioritātes nākamajiem pieciem gadiem. Uz šī stingrā pamata aģentūra varēs nodrošināt ievērojami vairāk neatkarīgas un kvalitatīvas informācijas, kas kalpos Eiropas videi un pilsoņiem.

Komiteja cer, ka tai būs sava loma šajā virzībā. Eiropas Vides aģentūrai nevajadzētu pašai nodarboties ar zinātniskiem pētījumiem, bet gan vajadzētu izmantot par pamatu jaunākos zinātnieku atklājumus, tos iestrādājot informācijā, ko tā nodrošina. Komitejas locekļi ir augsta līmeņa zinātnieki un kā ekspertu kolektīvs pārstāv aģentūras darbam svarīgās nozares. Tādēļ mūsu uzdevums ir nodrošināt ciešu Eiropas Vides aģentūras saikni ar akadēmisko pasauli un dot nepieciešamo ieguldījumu zinātniskajā darbā.

Šāda zinātnieku un politiskās pasaules vienojošā funkcija ir visvairāk nepieciešama indikatoru sistēmas turpmākai attīstībai. Aģentūras pamatdarbs ir tādu indikatoru izveidošana, kas ir viegli saprotami un vispārēji pieņemami, jo balstās uz kompleksu zinātnisku izpratni, teorijām un hipotēzēm. Viens no lielākajiem uzdevumiem ir izveidot indikatoru sistēmu, kas parāda, kāda ilgtspējīgā attīstībā ir sakarība starp vides, sociālo un ekonomikas dimensiju. Izskan arī prasība veidot apkopotos rādītājus, kuros būtu summēti ļoti lieli informācijas apjomi par vairākām nozarēm. Mūsu uzdevums ir apmierināt šo pieprasījumu, neizlaižot no redzesloka bieži vien komplicētās un pretrunīgās tendences, no kurām šie apkopotie dati izriet.

Un visbeidzot es vēlētos uzsvērt datu un vērtējuma kvalitātes nodrošināšanas ļoti lielo nozīmi, kā arī neskaidri vērtēto parādību izteikšanu kvantitatīvā formā. Šajā sakarā ārkārtīgi svarīga ir caurskatāmība, ja pasūtītāji un sabiedrība vēlas pareizi izmantot aģentūras sniegto informāciju. Zinātniskā komiteja jau tagad analizē šos jautājumus un uzdevumus, lai šajā ziņā sniegtu aģentūrai būtisku atbalstu.

Bedrich Moldan

Izpilddirektores ievadvārdi

Cilvēku dzīves kvalitāte ir lielā mērā atkarīga no vides, kādā tie dzīvo, kā arī no sociālās un ekonomiskās attīstības pakāpes. Eiropas Vides aģentūra būtiski palīdz svarīgajā Eiropas nākotnes nodrošināšanā, sniedzot politisko lēmumu pieņemējiem un sabiedrībai savlaicīgu, mērķtiecīgu, būtisku un ticamu informāciju par vides stāvokli.

Aģentūras darbības loks strauji paplašinās. Sākotnēji tā bija organizācija, kura varēja sniegt vides informāciju un datus, bet šodien Eiropas Parlaments, Eiropas Komisija un dalībvalstis tai pieprasa ne tikai ziņojumus un konsultācijas par vides stāvokli un tehniskiem jautājumiem saistībā ar vides aizsardzību un ilgtspējīgu dabas resursu izmantošanu, bet arī par galveno vides un nozaru politikas efektivitāti un īstenošanu. Tādēļ nākamajos piecos gados aģentūra paplašinās savu darbību un atbalstīs dažādus politiskos procesus, sniedzot zināšanas par Eiropas vidi, kā arī atbalstīs šīs vides aizsardzības pasākumus.

Viens no dalībvalstu galvenajiem uzdevumiem ir panākt labāk saskaņotu datu atskaišu sniegšanu. Nākamo piecu gadu laikā aģentūra sadarbosies ar saviem galvenajiem starptautiskajiem partneriem, tai skaitā ar Eiropas Komisiju (īpaši Eiropas Kopienų Statistikas biroju un Kopīgo pētniecības centru), Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizāciju (ESAO) un dažādām starptautiskām konvencijām, lai izveidotu sistēmu, kas ļauj vienreiz saņemt datus izmantot vairākiem nolūkiem. Šīs iniciatīvas atbalstam aģentūra paplašinās un turpinās uzlabot savu kvalitātes nodrošinājumu attiecībā uz tās izmantoto informāciju, aģentūras ietvaros izveidojot kvalitātes kontroles un vadības sistēmu. Šī sistēma būs pieejama valsts organizāciju, aģentūru, iedzīvotāju grupu, nozaru un speciālistu Eiropas Vides aģentūras tīklam, lai datus varētu izsekot no datu avota līdz galīgās izmantošanas fāzei. Šos pasākumus īstēnos ar intensificētu jauno dalībvalstu kapacitātes palielināšanas programmu.

Eiropas Vides aģentūra pieliek daudz pūļu, lai izpildītu uzdevumus un sasniegtu mērķus, kas ietverti Eiropas Komisijas tiesību aktos un darbības programmās attiecībā uz ES paplašināšanos, stabilitāti un drošību, ilgtspējīgu attīstību un ekonomiku. Ieviešot integrētu pieeju vides uzlabojumu un pasliktinājumu vērtēšanai, Eiropas Vides aģentūra varēs sniegt unikālu ieskatu par dažādu faktoru ietekmi vairāku sektoru un politisko lēmumu šķērsgrīzumā. Nākamajos piecos gados aģentūras uzdevums būs tālāk paplašināt šīs iespējas, radot virkni integrētu vērtējumu, kas parādītu galveno nozaru un vides mijiedarbību, kā arī veicot plaša spektra un scenāriju tipa pētījumus, kuri palīdzētu paredzēt potenciālos draudus un iespējas izveidot dzīvotspējīgu, drošu un stabilu ilgtspējīgas attīstības modeli.

Jacqueline McGlade

Saturs

Valdes priekšsēdētāja ievadvārdi	iii
Zinātniskās komitejas priekšsēdētāja ievadvārdi	iv
Izpilddirektores ievadvārdi	v
Eiropas Vides aģentūras veidošana	1
Eiropas Vides aģentūras organizatoriskā uzbūve un tīkli	2
Integrētas pieejas veidošana.....	3
Eiropas vide: 6. vides rīcības programma	4
Informācijas sistēmas un tīkli.....	5
Klimata izmaiņu problēmas risināšana	7
Bioloģiskās daudzveidības samazināšanās problēmas risināšana un telpisko izmaiņu izpratne	8
Iedzīvotāju veselības un dzīves kvalitātes aizsardzība	9
Dabas resursu un atkritumu ilgtspējīga izmantošana un apsaimniekošana	12
Eiropas Vides aģentūra pasaules kontekstā	13
Atbalsts ilgtspējīgai attīstībai un vides politikai	14
Mūsu resursu pārvaldība	17

Eiropas Vides aģentūras veidošana

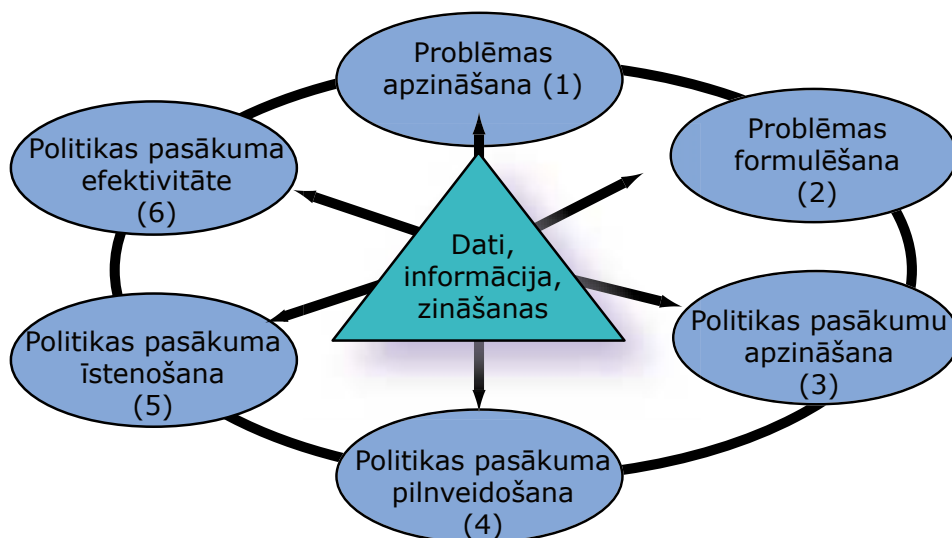
Eiropas Vides aģentūras organizatoriskā uzbūve un tīkli

Aģentūra pabeidza savu reorganizāciju līdz 2004. gada janvārim, lai laikus varētu sākt darbu saskaņā ar 2004.–2008. gada stratēģiju. Jaunā struktūra būs atbilstošāka galveno klientu mainīgajām prasībām, kā arī nodrošinās labāku caurskatāmības līmeni attiecībā uz piekļuvi datiem, informācijai un atsevišķu ekspertu izmantošanu. Ir izveidotas grupas, kurās atsevišķi cilvēki apvienojas, lai izstrādātu integrētākus pasākumus attiecībā uz sektoru analīzi, politikas analīzi, jaunu informācijas sistēmu izveidi, ieskaitot telpisko informāciju, kā arī scenārijus un vērtējumus tādās galvenās jomās kā bioloģiskā daudzveidība, ķīmikālijas, atkritumi, gaisa kvalitāte, klimata izmaiņas un veselība.

Lai nodrošinātu labāku sazināšanos ar Eiropas Parlamentu, Eiropas Komisiju un citām Kopienas iestādēm, ar dalībvalstīm un partneriem visā pasaulē, ir izveidota Sadarbības lietu programma. Šīs jaunās programmas uzdevums būs piedāvāt jaunus pasākumus, piemēram, īsus paziņojumus (brīfingus), informācijas aktualizāciju un multivides pasākumus, kā arī saziņas stratēģiju.

Eiropas Vides aģentūras sadarbības partneri Eionet tīklā rada iespēju sniegt konsultācijas un piedalīties indikatoru, datu plūsmas un informācijas pilnveidošanas darbā. Informāciju par situāciju attiecībā uz politikas īstenošanas pasākumiem patlaban koordinē jauns Eiropas vides aizsardzības aģentūru tīkls. Nākamajos piecos gados aģentūra turpinās uzlabot savu sadarbības tīklu kvalitāti un centīsies tos paplašināt, iesaistot jaunas, aktīvas ieinteresētās puses, kuras palīdzēs scenāriju veidošanā, politikas vērtēšanā un datu kvalitātes nodrošināšanā.

Politikas veidošanas cikla galvenie posmi,
izmantojot datus, informāciju un zināšanas

Integrētas pieejas veidošana

Vides un nozaru tematika

Eiropas Vides aģentūra savu stratēģiju realizē saskaņā ar 6. vides rīcības programmu. Aģentūra darbojas četrus galveno tematisko jomu ietvaros: klimata izmaiņu jautājumi, bioloģiskās daudzveidības samazināšanās/telpisko izmaiņu izpratne, iedzīvotāju veselības un dzīves kvalitātes aizsardzība, dabas resursu un atkritumu izmantošana un apsaimniekošana. Katru no šīm jomām ietekmē virkne sociālu un katrai nozarei raksturīgu procesu. Nākamajos piecos gados Eiropas Vides aģentūra sagatavos vairākus vērtējumus attiecībā uz kopsakarību starp šīm problēmām un starpnozaru ietekmi uz vidi. Sagatavojot ziņojumus par nozaru ietekmi uz vidē vērojamām tendencēm un ekosistēmu veselību, tiks izmantots ierobežots skaits pamatindikatoru.

	Gaiss	Bioloģiskā daudzveidība	Saldūdens	Jūra	Zeme un augsne
Vides temati					
Klimata izmaiņas	■	■	■	■	■
Bioloģiskās daudzveidības samazināšanās/telpisko izmaiņu izpratne	□	■	■	■	■
Iedzīvo tāju veselības un dzīves kvalitātes aizsardzība	■	■	■	■	■
Ilgspējīga dabas resursu un atkritumu izmantošana un apsaimniekošana	□	□	■	■	■
Nozaru temati					
Lauksaimniecība	■	■	■	■	■
Ķīmikālijas	■	■	■	■	■
Enerģētika	■	□	■	■	■
Transports	■	■	□	□	■
Zemes lietojuma veidu attīstība un plānošana	□	■	■	□	■
Starptautiskie jautājumi	■	■	■	■	■

■ Eiropas Vides aģentūras galvenās darbības jomas □ Eiropas Vides aģentūras mazāk svarīgās darbības jomas

Eiropas vide

Informācijas sistēmas un tīkli

Eiropas Vides aģentūras/Eionet informācijas sistēma ir izveidota, lai nodrošinātu atbalstu visām Eiropas Vides aģentūras un Eionet aktivitātēm saistībā ar datu un informācijas plūsmu, ko aģentūra saņem no valstīm un pārējiem dalībniekiem, ietverot arī vērtējumus un zināšanas, kas tiek sūtītas atpakaļ valstīm, Kopienas iestādēm un citiem klientiem. Sistēma apvieno tīklā cilvēkus un organizācijas, viņu darbību tīklā, kā arī atbalstošo infrastruktūru un elektroniskos līdzekļus.

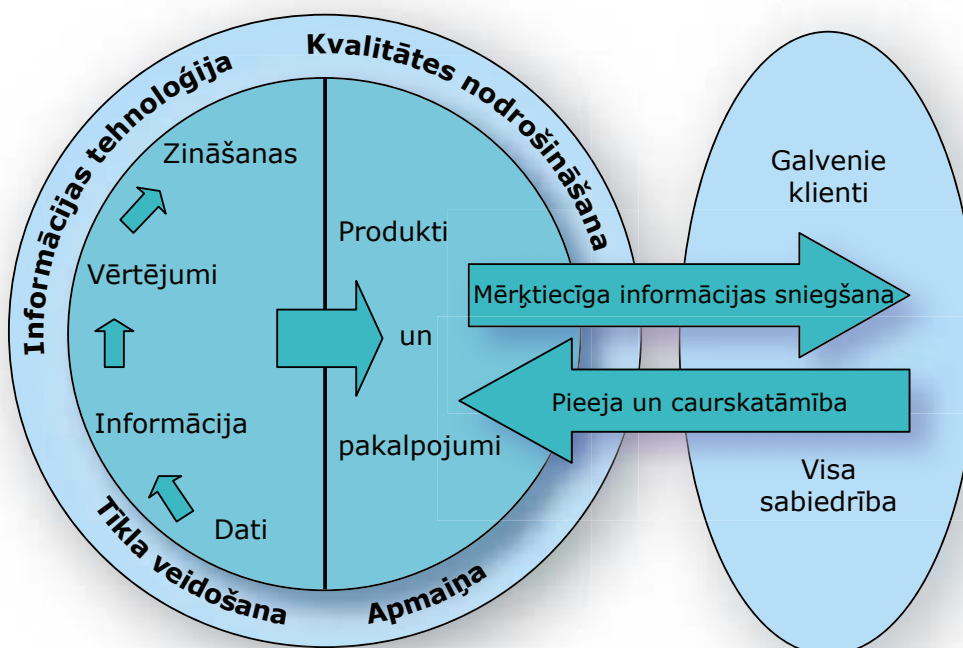
Nākamajos piecos gados aģentūras prioritātes būs sistēmas uzlabošana, lai tā efektīvāk palīdzētu attīstīt Eiropas Vides aģentūras produktus un pakalpojumus, tīkla un tā jaudu paplašināšana saskaņā ar klientu pieprasījumu., Lai nodrošinātu datu standartizāciju, viendabīgumu un skaidrāku atbilstību lietotāju vajadzībām, tiks ieviestas un pastiprinātas kvalitātes nodrošināšanas procedūras. Bez tam Eiropas Vides aģentūra piedalīsies Komisijas vadībā gatavojamā ziņojumu pārskata veidošanā un paplašinās

informācijas sistēmu, lai tajā ietvertu arī kopējo Eiropas integrētās telpiskās informācijas sistēmu saskaņā ar Inspire (Eiropas telpiskās informācijas infrastruktūras iniciatīva) prasībām un Vides un drošības globālā monitoringa (GMES) iniciatīvām.

a) Pamatindikatoru kopas

Indikatori galvenokārt tiek izmantoti skaidri saprotamas un vienkāršas informācijas sniegšanai. Indikatori koncentrējas uz tiem aspektiem, kuri ir uzskatāmi par svarīgiem politikas virzības noteikšanā, izmantojot plaši pieejamus datus. Vispārīgi runājot, indikatori nosaka informācijas apjomu, kas nepieciešams, lai integrēti izvērtētu sarežģītu parādību pamata tendences.

Iepriekšējos piecos gados aģentūra kopā ar savām dalībvalstīm ir strādājusi, lai izveidotu indikatoru un indeksu pamatkopu, kas atspoguļo vides stāvokli kontekstā ar ekonomisko sasniegumu, sociālās attīstības un īstenoto politikas pasākumu analīzi. Stratēģijas posma pirmajā gadā aģentūra konsolidēs pamatindikatoru kopu ar attiecīgo datu plūsmu no dažādām valstīm. Pēc tam Eiropas Vides aģentūra un Eionet izmantos informāciju, lai izsekotu panākumiem Eiropas līmenī, salīdzinot tos ar politikas uzdevumiem un mērķiem, un lai ar salīdzināmu datu un saskaņotu metožu palīdzību noteiktu attiecīgo valstu vides sasniegumu līmeni.

b) Sistēmas pilnveidošana

Tīkls tiks paplašināts, ietverot tajā kapacitāti, kas nepieciešama jaunu veidu produktiem un pakalpojumiem, kas tiks veidoti nākamajā piecu gadu periodā, piemēram, ilgtspējīgas attīstības jomā.

Aģentūra novērtēs valstu rezultātus attiecībā uz datu sniegšanu un kvalitāti, un šis vērtējums tiks ietverts ziņojumā par prioritārajām datu plūsmām Eionet tīklā.

Aģentūra stiprinās sakarus ar ārējām organizācijām, kurām ir saistība ar datu plūsmu (ieskaitot telpiskos datus) un indikatoriem, īpaši sakarus ar ESAO, Eiropas Kopienas Statistikas biroju un Kopīgo pētījumu centru, uz ko īpaši attiecas Vides un drošības globālā monitoringa (GMES) iniciatīva.

Reportnet tīkla paspārnē turpināsies elektronisko palīg līdzekļu un infrastruktūras veidošana, kā arī uzņēmējdarbības procesu izskatīšana, izmantojot Eiropas Komisijas un Eiropas Vides aģentūras līdzekļus, lai padarītu informācijas plūsmas racionālākas, caurskatāmākas un universālāk izmantojamas.

Eiropas Vides aģentūras aktuālo datu bāze būs pamats, kas palīdzēs veidot indikatoru pamatkopu un radīs apstākļus starpnozarju analīžu veikšanai. Tiks ieviesti interaktīvie palīg līdzekļi, kas dod iespēju lietotājiem analizēt vides datus, iegūt uz indikatoriem balstītus novērtējumus savām vajadzībām, kā arī ļauj iepazīt labāko praksi.

c) Sabiedrībai pieejamās komunikāciju sistēmas

Eiropas Vides aģentūra pastiprinās savas komunikāciju sistēmas, lai sasniegtu galvenos klientus un sabiedrību kopumā, izmantojot vispiemērotākos sakaru kanālus.

Nākamo piecu gadu laikā tiks ieviests plašs interneta ģeogrāfiskais portāls, kurā varēs iegūt reģionālo un izvēlētu vietējo informāciju. Portāla mērķis ir dot iespēju sabiedrībai atrast informāciju par tās apkārtējo vidi. Vienkārši ievadot pasta indeksus vai izmantojot interaktīvo karšu materiālu vai palīg līdzekļus, cilvēki varēs atrast informāciju par vides apstākļiem, kas ietekmē gaisu, zemes un ūdens stāvokli, kā arī informāciju par vides aizsardzības pasākumiem un pieņemtajiem normatīvajiem aktiem. Portāls tiks izveidots, apvienojot Eiropas Vides aģentūras veiktos pasākumus ar ANO, starptautiskajām, atsevišķu valstu un Eiropas Kopienas iniciatīvām.

Sistēma piedāvās dažādus vēsturiskos un aktuālos vides kvalitātes datus. Piemēram, 2004. gadā Eiropas Vides aģentūra atklās Eiropas piesārņojošo vielu emisiju reģistru; tas dos vietējo informāciju par atsevišķām regulējamām nozarēm. Piecu gadu laikā aģentūra paplašinās daudzu tematu diapazonu, bet līdz 2008. gadam būs ieviesta sistēma, kura aptvers visu Eiropas Vides aģentūras dalībvalstu teritoriju.

Tiks izveidoti interneta resursu un multivides pakalpojumi, kas orientēti uz gados jaunāku auditoriju.

Klimata izmaiņu problēmas risināšana

Klimata izmaiņu novēršana vai palēnināšana ieņem svarīgu vietu Eiropas Vides aģentūras politikā. Dažādi politikas pasākumi, tai skaitā enerģijas taupīšana, atjaunojamo enerģijas avotu apgūšana, videi nekaitīga transporta ieviešana, emisiju kvotu tirdzniecība un Kioto protokola elastīgie mehānismi būs svarīgi faktori, kas noteiks, kādi būs panākumi dalībvalstu iecerēto mērķu sasniegšanā.

Eiropas Vides aģentūra ir apņēmusies sniegt novērtējumus un analīzes, atbalstot Kioto protokola ieviešanu, kā arī piedāvāt konsultācijas un informāciju Eiropas Komisijai, Parlamentam un prezidējošām valstīm, lai izvirzītu jaunas klimata politikas jomas, kas ļautu samazināt siltumnīcefekta gāzu emisiju tādās nozarēs kā transports, enerģētika, rūpniecība un lauksaimniecība un arī ļautu realizēt tādu politiku, kur tiek ņemta vērā klimata radīto izmaiņu ietekme.

Aģentūras prioritātes nākamo piecu gadu laikā būs:

a) Progresu novērtējums Kioto protokola ievērošanā un kopīgās atbildības mērķi

Atbalsts ANO Vispārējās konvencijas par klimata pārmaiņām (UNFCCC) Kioto protokola ieviešanai, kā arī atbalsts ES un dalībvalstu solījumiem nest 'kopīgo nastu' (2008.–2012. g.), kas ietver arī uzdevumu līdz 2005. gadam panākt manāmu progresu šo solījumu izpildē. Te ir ietverts arī atbalsts ES uzdevumu izpildei, kas paredz līdz 2010. gadam samazināt ES enerģijas intensitāti par 1 % gadā, salīdzinot ar to, kāda tā būtu bijusi, un līdz 2010. gadam palielināt ES enerģijas patēriņu no atjaunojamiem enerģijas avotiem līdz 12 % no kopēja enerģijas patēriņa. Konkrēti sasniedzamie rezultāti:

- progresu novērtējums attiecībā uz Kioto protokolā ietvertajiem mērķiem un nacionālās un ES politikas vērtējums;
- siltumnīcefekta gāzu monitorings, atskaitīšanās un situācijas noskaidrošana;
- Eiropā sasniegtā līmeņa apzināšana, salīdzinot ar pārējiem pasaules reģioniem.

b) Klimata izmaiņu ietekme, pielāgošanās un scenāriji

Atbalsts ES un tās nostājai veicināt starptautisku vienošanos par stingrākiem emisiju samazināšanas līmeņiem pēc Kioto protokola pirmā izpildes perioda (2008.–2012. g.). Tas notiek saskaņā ar ES ilgtermiņa mērķi, lai globālā temperatūra palielinātos ne vairāk par 2 ° Celsija, salīdzinot ar pirmsindustrijas periodu, kas pēc ilgāka laika nozīmēs, ka siltumnīcefekta gāzu izplūde globāli jāsamazina par 70 %, salīdzinot ar 1990. gada līmeni. Šis darbs arī nozīmē atbalstu integrētai nozaru politikas analīzei un ES ilgtspējīgas attīstības stratēģijai, lai palielinātu videi labvēlīgākas enerģijas izmantošanu, pārejot uz atjaunojamiem enerģijas avotiem un enerģijas lietderīgu izmantošanu. Konkrēti sasniedzamie rezultāti:

- nozaru attīstības un klimata izmaiņu scenāriji, t.sk. ar 25 ES dalībvalstu ieguldījumi;
- klimata izmaiņu ietekmes novērtēšana un pielāgošanās, tai skaitā sezonas īpatnību novērtēšana reģiona mērogā (piem., temperatūra, nokrišņi un vētras);
- integrēta nozaru politikas analīze, t.sk. vides tehnoloģiju lomas novērtēšana;
- apdraudēto zonu apzināšana un adaptācijas novērtēšana sakarā ar klimata izmaiņām.

Bioloģiskās daudzveidības samazināšanās problēmas risināšana un telpisko izmaiņu izpratne

Eiropa ir apņēmusies apturēt bioloģiskās daudzveidības samazināšanos un aizsargāt biotopus un zonas, kuras izraisa īpašu interesi dabas aizsardzības ziņā. Eiropas Vides aģentūra nodrošinās tam atbalstu, novērtējot attālumu līdz mērķa sasniegšanai, sniedzot informāciju par bioloģiskās daudzveidības izmaiņām dažādos telpiskos mērogos, analizējot saistību ar citām sociālajām un ekonomiskajām norisēm un to radīto spiedienu, kā arī analizēs politikas efektivitāti citās jomās.

Aģentūras prioritātes nākamo piecu gadu laikā būs:

a) Bioloģiskā daudzveidība

Veicināt 2010.gada mērķa sasniegšanu par bioloģiskās daudzveidības samazināšanās apturēšanu, vērtējot bioloģiskās daudzveidības tendences saistībā ar teritoriālo plānošanu, lauksaimniecību, mežkopību, zvejniecību, vides piesārņošanu, augsnes piesārņošanu un lauku vides apsaimniekošanu. Konkrēti sasniedzamie rezultāti nākamajiem pieciem gadiem:

- novērtējumi, kas parāda attālumu līdz 2010. gada mērķu sasniegšanai;
- izpildes indikatori attiecībā uz bioloģiskās daudzveidības politiku, īpaši Natura 2000 izpilde un saistība ar nozaru politiku;
- mežu stāvokļa novērtējums;
- atbalsts dalībvalstīm un Komisijai sakarā ar Natura 2000 un bioloģiskās daudzveidības rīcības plāniem;
- pašreizējās pieredzes un zināšanu apkopojums Eiropas Vides aģentūras tīklos, lai izstrādātu kopējas metodes biotopu, sugu un to slodzes monitoringam;
- izziņas datu bāzu, portālu, vadlīniju un tīklu uzturēšana;
- agrās brīdināšanas tīkla izveidošana ziņojumiem par svešu sugu invāziju;
- nozaru politikas integrēšana un ekonomiskās analīzes.

b) Ainavisko un telpisko izmaiņu vērtēšana

Atbalsts Eiropas un globālās attīstības iniciatīvu prasībām attiecībā uz telpu, t.sk. galvenajiem tematiski stratēģiskajiem virzieniem attiecībā uz jūru sistēmām un augsni, īpašu vērību veltot zemes lietojuma izmaiņām ekoloģiski apdraudētos rajonos un augšņu aizsardzībai. Konkrēti sasniedzamie rezultāti:

- integrēta informācijas sistēma, kas ietvers telpiskos datus par dabisko, kultūras un apbūvēto vidi, atbalstot tematiskās un nozaru politikas iniciatīvas;
- reģionu ilgtspējīgas attīstības vērtēšana Eiropā bioloģiskās daudzveidības un ainavisko izmaiņu kontekstā;
- izmaiņu vērtēšana saistībā ar klimata izmaiņām, tuksnešu veidošanās, eroziju, akrēciju, lauksaimniecības intensifikāciju, ekstenzívu zemes apsaimniekošanu un piesārņojumu;
- piekrastes un jūru ekosistēmu novērtēšana.

Iedzīvotāju veselības un dzīves kvalitātes aizsardzība

Eiropas lielākajos reģionos tika risinātas daudzas pagājušajam gadsimtam raksturīgas kopējā piesārņojuma problēmas — smakojošas upes, smogs, neapsaimniekotas atkritumu izgāztuves un piesārņota zeme. Tomēr rodas jaunas un tikpat postošas problēmas, kaut arī tās neizpaužas tik spilgti saskatāmā veidā: globālā sasilšana, endokrīno sistēmu bojājošas ķīmiskās vielas, ultrasmalkas daļiņas gaisā.

Jaunas problēmas prasa jaunus risinājumus — kopīgu domāšanu, kur tiktu ņemti vērā visi konkrētās problēmas aspekti. Patlaban sabiedrībā ir jāpievērš uzmanība patērētāju uzvedībai, biznesa jauninājumiem un dzīvesveidam, iesaistot vietējo sabiedrību izmaiņu plānošanā, aicinot ražot un patērēt tā, lai aizsargātu un stiprinātu vidi, tajā pašā laikā nodrošinot labklājību un labāku dzīves kvalitāti visiem, it īpaši mazāk aizsargātām sabiedrības grupām.

Vides problēmas ir saistītas gan ar ekonomiskiem, gan sociāliem jautājumiem; sabiedrība sekmīgi neatrisinās tādas plašas problēmas kā klimata izmaiņas, transports, enerģētika un veselība, ja atradīs risinājumus vienīgi vides uzlabošanai; problēmas var atrisināt tikai ar tādu politiku, kurā tiek ievēroti arī sociālie un ekonomiskie aspekti.

Eiropas Vides aģentūrai tas nozīmē jaunus darba un domāšanas uzstādījumus attiecībā uz problēmām, kas dotu mums iespēju veicināt risinājumu atrašanu. Nākamajos piecos gados mēs pētīsim plaša diapazona metožu izmantošanu, tai skaitā telpisko analīzi, modeļu izstrādāšanu dažādu nākotnes scenāriju pārbaudei, ekonomiskos instrumentus un brīvprātīgas vienošanās lietderību. Mēs pievērsīsimies izglītības programmām un noskaidrosim sabiedrības attieksmi, lai vides zināšanas iestrādātu pašvaldību plānos.

Aģentūras prioritātes nākamo piecu gadu laikā būs:

a) Vide un iedzīvotāju veselība

Palīdzēt uzlabot iedzīvotāju veselību un dzīves kvalitāti atkarībā no vides, tādā veidā atbalstot ES vides un veselības rīcības plānu. Konkrēti sasniedzamie rezultāti:

- metodiskie principi, uz kuru pamata tiek veiktas vides un veselības analīzes;
- vides un veselības indikatoru komplekss, lai izsekotu galvenajiem vides stresoriem, tādiem kā gaisa kvalitātes un telpu piesārņojuma ietekme uz cilvēka veselību, konsultējoties ar Eiropas Vides aģentūras dalībvalstīm un Pasaules veselības organizāciju;
- Eionet tīkla izveide vides un veselības jautājumos;
- pārskatīts vides un veselības vērtēšanas komplekss;
- partnerības pasākumi kopā ar Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādi.

b) Ķīmikālijas

Atbalstīt tādu politiku, kas samazina ķīmikāliju lietošanas riska faktorus. Konkrēti sasniedzamie rezultāti:

- monitoringa un informācijas sistēmu izstrāde, kas saistīta ar ķīmikāliju, t.sk. pesticīdu, koncentrācijām, iedarbību un sekām dažādās dabas un urbanizētās sistēmās;
- partnerības pasākumi kopā ar jauno Eiropas Ķīmisko vielu aģentūru

c) Ūdens kvalitāte un ūdens struktūrdirektīva

Atbalstīt gruntsūdeņu un virszemes ūdeņu tādas kvalitātes un kvantitātes sasniegšanu, kas nerada nozīmīgu ietekmi un apdraudējumu iedzīvotāju veselībai un videi. Tas lielā mērā tiks panākts, atbalstot ūdens struktūrdirektīvas ieviešanu un līdz 2015. gadam vērtējot progresu laba ūdenstilpju stāvokļa nodrošināšanā, kā arī novērtējot jaunradušās problēmas. Konkrēti sasniedzamie rezultāti:

- Eiropas ūdenstilpju novērtēšana;
- Eurowaternet, t.i., Eiropas ūdens monitoringa tīkla, tālāka izveide, lai tas atbilstu un palīdzētu ziņojumu sniegšanā saskaņā ar minēto struktūrdirektīvu un direktīvām par nitrātiem, pilsētu notekūdeņiem, dzeramo ūdeni un ūdeni peldvietās;
- integrēta informācijas sistēma, kas ietvers arī telpiskos datus un kura saistīs saldūdeņus ar attiecīgajiem piekrastes un jūras ūdeņiem, ietverot arī informāciju par upju baseiniem.

d) Jūras vide

Atbalstīt ES jūru stratēģijas īstenošanu saskaņā ar jūru konvencijām, novērtējot ekosistēmu veselību astoņās lielās Eiropas jūru ekosistēmās. Īpaša uzmanība tiks pievērsta ekosistēmu funkcionēšanas, eutrofikācijas un piesārņošanas tendencēm, vides likumdošanas aktu ievērošanai, pārvaldībai un jūras resursu ilgtspējīgas izmantošanas sociāli ekonomiskajai analīzei. Konkrēti sasniedzamie rezultāti:

- tiks novērtēts attālums līdz mērķa sasniegšanai;
- ekosistēmu veselības novērtējums Eiropas jūru lielajās ekosistēmās, pamatojoties uz integrētu telpiskās informācijas sistēmu, lai noteiktu tendences dabīgajās sistēmās, kā arī piesārņojuma no sauszemes sekas;
- informācijas plūsmu izveide jūru stratēģijas vajadzībām, izmantojot Reportnet un citus pieejamos palīg līdzekļus;
- scenāriju izstrādāšana piekrastes zonu attīstībai, jūras resursu izmantošanai un jūras transportam Arktikā un Vidusjūrā;
- partnerības pasākumi kopā ar Eiropas Jūras drošības aģentūru.

e) Gaisa kvalitāte

Atbalstīt tādas gaisa kvalitātes sasniegšanas procesu, kas nerada nozīmīgu ietekmi un apdraudējumu iedzīvotāju veselībai un videi. Konkrēti sasniedzamie rezultāti:

- attāluma noteikšana līdz mērķa sasniegšanai;
- apkārtējā gaisa un iekštelpu gaisa piesārņojuma novērtēšana;
- gaisa kvalitātes un emisiju monitorings, t.sk. Airbase sistēmas uzlabošana;
- saskares novērtēšana attiecībā uz gaisa piesārņojumu, īpaši pilsētās un blīvas apbūves ielās.

f) Pilsētas un troksnis

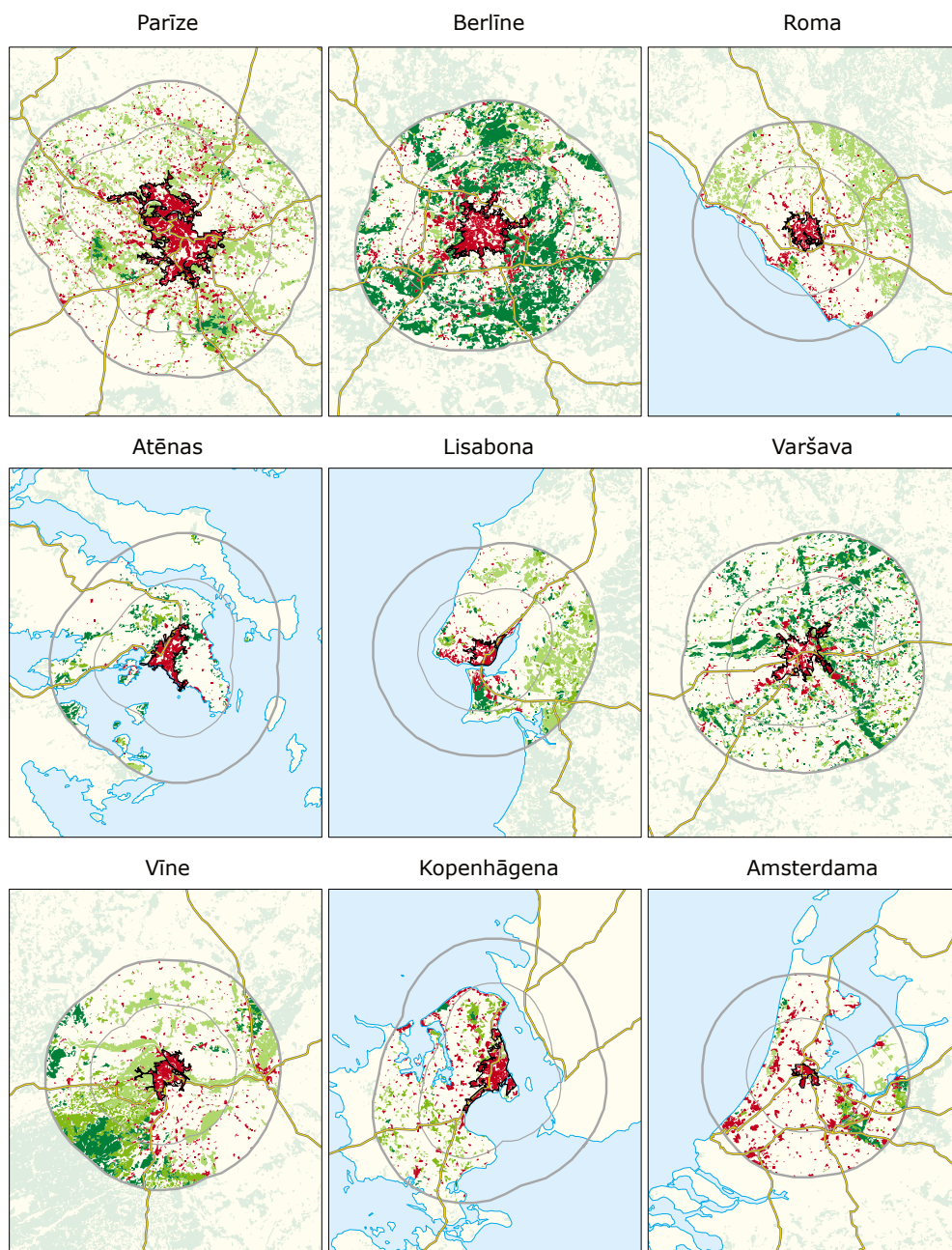
Atbalstīt dzīves kvalitātes uzlabošanu pilsētās. Konkrēti sasniedzamie rezultāti:

- izmaiņu novērtēšana pilsētvides apdzīvojamās un zaļajās platībās;
- atbalsts pilsētvides tematiskajai stratēģijai, īpaši monitoringam attiecībā uz pilsētu neplānotu izplešanos, zemes lietojuma veidu, atskaišu sniegšanu un pilsētu ilgtspējīgu apsaimniekošanu;
- trokšņa novērtējums atsevišķās zonās.

g) Dabiskais un tehnoloģiju radītais apdraudējums

Atbalstīt pamata likumdošanu attiecībā uz riska novēršanu un apdraudētības kartēšanu. Konkrēti sasniedzamie rezultāti:

- dabiskā apdraudējuma vērtēšana sakarā ar vides un ekonomikas ietekmi;
- kartes, kas parāda zemes lietojuma veidus un tehnoloģiju radīto apdraudējumu.

**Meži Eiropas
galvaspilsētu
tuvumā**

Dabas resursu un atkritumu ilgtspējīga izmantošana un apsaimniekošana

Sabiedrības pieprasījums pēc ūdens, enerģijas un minerāliem palielinās, un, ja to neapturēs, nākotnē tas sāks sarežģīt ekonomisko un sociālo attīstību. Atkritumus arvien vairāk sāk uzskatīt par potenciāliem resursiem: par normu kļūs materiālu intensīva otrreizēja izmantošana un pārstrāde, lai tos efektīvi izmantotu ražošanā. Arvien vairāk ražojumu tiks veidoti, piedāvāti tirgū un licencēti ar mērķi samazināt ekoloģiskās izmaksas ražošanas procesā, izmantošanā un lietderības beigu stadijā.

Aģentūra turpinās sniegt informāciju un vērtējumus atbilstoši atkritumu apsaimniekošanas un dabas resursu ilgtspējīgas izmantošanas politikai, lai būtu iespējams noteikt prioritātes, veikt uzraudzību un apsekošanu, kā arī apzināt labāko praksi.

Aģentūras prioritātes nākamo piecu gadu laikā būs:

a) Atkritumu un materiālu plūsmas novērtēšana

Atbalstīt politiskos mērķus, kas saistīti ar tādiem tematiski stratēģiskajiem virzieniem kā dabas resursu ilgtspējīga izmantošana un atkritumu pārstrāde. Nodrošināt radīto atkritumu apjomu ievērojamu vispārējo samazinājumu, nošķirot resursu izmantošanu no ekonomiskā pieauguma, kā arī nodrošināt, ka resursu patēriņš un patēriņa ietekme nepārsniedz vides ekoloģisko kapacitāti. Konkrēti sasniedzamie rezultāti:

- atbalsts tematiski stratēģiskajiem virzieniem, kas nosaka dabas resursu ilgtspējīgu izmantošanu un atkritumu pārstrādi;
- atkritumu un materiālu plūsmas novērtēšana;
- atkritumu un dabas resursu politikas analīze, t.sk. efektivitātes un rīcības novērtēšana;
- dabas resursu izmantošanas un atkritumu profilakses indikatoru izstrādāšana;
- palīdzība dalībvalstīm ziņojumu sastādīšanā par atkritumu situāciju (ievērojot direktīvu par iesaiņojuma radītajiem atkritumiem) un palīdzība atskaišu sniegšanā par materiālu plūsmu;
- atbalsts Atkritumu statistikas regulai, ieskaitot apņemšanos pārskatīt atskaitīšanās pienākumus.

b) Informācija par labāko praksi

Veicināt kopējo izmantoto resursu un saražoto atkritumu daudzuma ievērojamu samazinājumu, izplatot informāciju par izmantojamiem palīgīdzekļiem un politiskajiem instrumentiem. Konkrēti sasniedzamie rezultāti:

- informācijas apzināšana un izplatīšana par labāko praksi un veiksmīgu pieredzi.

Eiropas Vides aģentūra pasaules kontekstā

Kā minēts 6. vides rīcības programmā, ir svarīgi Kopienas ārējos sakaros un ES ietekmē uz pārējo pasauli pilnā mērā un pareizi iestrādāt visus vides problēmu aspektus. ES ilgtspējīgas attīstības stratēģijas ārējā dimensija risina šo jautājumu, aicinot uzlabot sadarbību ar starptautiskajām organizācijām un attīstības valstīm, veicinot sadarbības kvantitāti, kvalitāti, ietekmi un ilgtspēju attīstības sfērā. ES plašākās Eiropas 'kaimiņu politikā' paustas līdzīgas idejas par ES paplašināšanu, ietverot Dienvidaustrumu Eiropas, Vidusjūras un EECCA (Austrumeiropas, Kaukāza un Centrālās Āzijas valstis). Eiropas Vides aģentūras dibināšanas dokuments prasa, lai aģentūra nedublētu citu organizāciju darbību. Tādēļ ir svarīgi, lai Eiropas Vides aģentūra darbotos kopā ar attiecīgajām starptautiskajām organizācijām, starptautisko konvenciju sekretariātiem un trešajām valstīm, panākot vides jautājumu pareizu koordināciju un uzlabojot pasākumu efektivitāti. Tas nozīmē plašāku pieredzes apmaiņu, kopējas metodikas un mērķtiecīgu kopēju pakalpojumu un produktu tālāku izstrādi.

Aģentūras prioritātes nākamā piecu gadu laikā būs:

a) Atbalsts ES plašākas Eiropas kaimiņu politikai

Atbalstīt vides informācijas un pieredzes, darba metožu, principu u.tml. kopēju izmantošanu un apmaiņu ar ES kaimiņiem Dienvidaustrumu Eiropā, Vidusjūras reģionā un, atkarībā no resursiem, ar EECCA, kā arī veidojot un nostiprinot darba sakarus un partnerattiecības ar starptautiskajām un reģionālajām organizācijām. Konkrēti sasniegtie rezultāti:

- labāka informācijas kapacitāte un plūsma Dienvidaustrumu Eiropā (CARDS programma);
- kopēju tematisku vēstījumu publicēšana kopā ar ANO Vides programmu (UNEP);
- piedalīšanās UNEP 4. Globālās vides apskatā (GEO-4), ko publicēs 2006.–2007. gadā;
- labāka informācijas kapacitāte un plūsma EECCA valstīs saskaņā ar procesu 'Vide Eiropai', kā arī piedalīšanās 4. visas Eiropas 2007. gada vērtējuma ziņojumā;
- vērtējums par Eiropas — Vidusjūras brīvās tirdzniecības zonas (tiks izveidota 2010. gadā) ietekmi uz vidi.

b) Atbalsts ES ilgtspējīgas attīstības ārējai dimensijai

Sadarbībā ar starptautiskajām organizācijām palīdzēt ilgtspējīgas attīstības kontekstā novērtēt Eiropas ietekmi uz vidi valstīs un reģionos ārpus ES, noteikt progresu virzībā uz jaunās tūkstošgades mērķiem un globālo atbildību. Konkrēti sasniegtie rezultāti:

- sadarbība ar UNEP, sagatavojot GEO izdevumu sēriju un kopīgos vēstījumus;
- datu plūsmu pilnveidošana starptautisko problēmu indikatoru atbalstam.

c) Partnerattiecību veidošana globālās vides pārvaldības atbalstam

Ar partnerattiecību palīdzību, vides politikas integrēšanas nolūkā stiprināt kopīgu informācijas izmantošanu globālā līmenī. Konkrēti sasniegtie rezultāti:

- starptautisko ziņojumu sistēmas sakārtošana, veidojot un nostiprinot vienošanos ar starptautiskām organizācijām un konvencijām;
- sadarbības stiprināšana ar ANO organizācijām, ESAO, starptautiskajām finanšu iestādēm un Eiropas Statistikas biroju, nodrošinot globālo atskaitīšanās pasākumu labāku saskaņotību un vienotas informācijas piegādi;
- sadarbība ar PVO un ASV Vides aizsardzības aģentūru (EPA), atbalstot zināšanu apgūšanu veselības un vides jomā.

Atbalsts ilgtspējīgai attīstībai un vides politikai

Nesenie vides politikas virzieni ir veidojušies kontekstā ar dažādiem politiskiem pamatprincipiem, tai skaitā Kārdifas un Lisabonas procesu ietekmē, atbilstoši 6. vides rīcības programmai un ES ilgtspējīgas attīstības stratēģijai. Turklāt politiskā virzība, piemēram, ES paplašināšanās, ekonomikas globalizācija, ilgtspējīgu mērķu stratēģijas noteikšana, ir padarījusi šos jautājumus sarežģītākus un vairojusi neskaidrību par nākotni. Galvenokārt tiek risinātas ekonomiskās un sociālās problēmas, bet ne vides labklājība citu politisko sfēru ietvaros. Rezultātā aģentūrai tagad vajadzēs pievērst uzmanību integrācijai, neskaidrībām un piesardzības principa izmantošanai visā savā darba programmā.

Lai veidotu pamatotu ilgtspējīgas attīstības politiku, ir nepieciešama labāka informācija un metodika, lai varētu novērtēt ietekmes, kā arī ir nepieciešama perspektīvas analīze. Būs iespējams arī sniegt integrētākus vērtējumus, kas ietvers starpnozaru un jaunās problēmas. Piedaloties ieinteresētajam pusēm, aģentūra veidos scenārijus un modeļus, kas parādīs, kādus rezultātus nākotnē dos pašreizējā un plānotā vides un ilgtspējīgas attīstības politika.

Aģentūras prioritātes nākamo piecu gadu laikā būs:

a) Ilgtspējīga attīstība

Atbalstīt vērtēšanu un atskaitīšanos par progresu ES ilgtspējīgas attīstības stratēģijas īstenošanā, tai skaitā par uzdevumiem sakarā ar paplašināšanos un procesiem valstu līmenī. Eiropas Vides aģentūras veiktos novērtējumus parādīt labākā saistībā ar ilgtspējīgu attīstību, šim nolūkam izstrādājot vadlīnijas, uzlabojot informāciju par ilgtspējas standartiem, un panākot labāku izpratni par sabiedrības kopējo atbildību. Konkrēti sasniedzamie rezultāti:

- rezultātu novērtēšana vides mērķu sasniegšanā sakarā ar 6. vides rīcības programmu, Kārdifas un Lisabonas procesiem, ES ilgtspējīgas attīstības stratēģiju un minēto iniciatīvu savstarpējo saistību;
- saiknes starp Eiropas Vides aģentūru/Eionet tīklu un attiecīgajiem sociālo un ekonomikas datu tīkliem un ekspertu grupām;
- informācijas un vadlīniju analīze un izplatīšana attiecībā uz ilgtspējīgu attīstību un ilgtspējas ietekmes novērtējumu;
- ilgtspējīgas attīstības ekonomiskā analīze;
- Eiropas un reģionu attīstības scenāriji.

b) Uzdevumi sakarā ar ES paplašināšanos

Atbalstīt ES paplašināšanās procesu 2004. gadā un tam sekojošās ES prasības. Konkrēti sasniedzamie rezultāti:

- atbalsts paplašināšanās procesam 2004. gadā;
- 6. vides rīcības programmas paplašināšanās konteksts;
- paplašināšanās procesa izsekošana pēc 2004. gada.

c) Starpnozaru problēmu regulāra novērtēšana

Saskaņā ar Eiropas Vides aģentūras dibināšanas dokumentu aģentūra ik pēc pieciem gadiem publicēs ziņojumu par Eiropas vides stāvokli, tendenci un perspektīvām, papildus regulāri sniedzot ziņojumus, kuri pamatojas uz konkrētiem indikatoriem. Ziņojumu sniegšana tiks turpināta, lai palīdzētu politikas programmu plānošanā un īpaši starpposma pārskatu sastādīšanā par 6. vides rīcības programmu (2006. gadā). Turklāt pasākumi būs vērsti uz progresu un salīdzinošā līmeņa noteikšanu. Konkrēti sasniedzamie rezultāti:

- 'Ziņojums par vides stāvokli un perspektīvu 2005';
- 'Vides signāli' (ikgadējs ziņojums);
- Eiropas Vides aģentūras sniegtie īsie situāciju apraksti;
- politiskie brīfini.

d) Vērtēšana nozaru griezumā

Par katru 6. vides rīcības programmas prioritāro tēmu un par galvenajiem Kārdifas procesā ietvertajiem sektoriem

aģentūra plāno regulāri sniegt aktuālos materiālus, kas parādīs panākumus politikas uzdevumu un mērķu izpildē, ietverot arī ziņas par nākotnes perspektīvām un valstu un reģionu salīdzinājumu, kā arī izplatot iegūtos secinājumus un informāciju par pieļautajām kļūdām un labāko praksi. Konkrēti sasniedzamie rezultāti:

- uz indikatoriem balstītu ziņojumu sastādīšanas mehānismi, pirmkārt, par transportu, lauksaimniecību un enerģētiku;
- metodika un ieteikumi datu harmonizācijai, kas dod iespēju veikt nozaru salīdzināšanu dažādās valstīs un reģionos;
- labākās prakses analīze un izplatīšana.

e) Politikas efektivitātes analīze

Veicināt izpratni par politikas sekām un efektivitāti, sekmējot informācijas apmaiņu par politikas ieviešanu, kā arī mērķtiecīgi novērtēt atsevišķus vides politikas pasākumus. Konkrēti sasniedzamie rezultāti:

- eksperimentāli pētījumi (piem., pilsētu notekūdeņi un politika iesaņojumu jomā), kas ietver ekonomikas aspektus;
- efektīvu politisko kompleksu analīze un savstarpēja noteikumu ievērošana partnerattiecībās ar citiem galvenajiem dalībniekiem, t.sk. ESAO;
- atbalsts Eiropas Vides aizsardzības aģentūru tīklam, ieskaitot konkrētas politikas ieviešanas analīzi dalībvalstīs;
- profesionālu politikas analītiķu tīkla izveidošana, lai palīdzētu sagatavot metodiskos norādījumus un pamatprincipus, kas nepieciešami, lai uzsāktu politikas efektivitātes novērtēšanu.

f) Jaunās problēmas, zinātniskie uzdevumi un nākotnes iespēju izpēte

Regulāri sniegt jauno problēmu vērtējumu, politiskajās diskusijās ņemot vērā zinātnes un tehnikas jomas sasniegumus. Informētības un izpratnes veicināšana mērķa auditorijās par galvenajām jaunajām problēmām agrīnās politiskās reakcijas stadijās. Galvenās jaunradušās problēmas, kuras atklājas zinātnisko pētījumu, monitoringa, sabiedrības ieinteresētības un politiskās analīzes rezultātā, tiks apzinātas un izvēlētas analīzes veikšanai. Konkrēti sasniedzamie rezultāti:

- vides tehnoloģijas, kas vērstas uz pielāgojumiem klimata izmaiņu jomā un uz enerģētiku;
- izsekošana ģenētiski modificētu produktu uzņemšanai un to ietekmei;
- zinātniskās metodes, ar kurām tiek novērsta nenoteiktība politikas veidošanas procesā.

g) Scenāriji un perspektīvie pētījumi

Izstrādāt un analizēt dažādus scenārijus, kas palīdz novērtēt vides perspektīvas Eiropā un sekas, kādas izriet no galvenajiem politiskās izvēles variantiem. Izstrādāt sistemātiskas metodes, ar kurām var analizēt reāli iespējamās nākotnes tendences, jau agrīni atklājot vājus signālus, jaunradušās problēmas un potenciāli negaidītus notikumus. Konkrēti sasniedzamie rezultāti:

- visaptverošu Eiropas vides scenāriju izstrāde;
- scenāriju padziļināta analīze attiecībā uz galvenajiem jautājumiem (piem., zemes lietojuma veidu izmaiņas sakarā ar klimata izmaiņām, enerģijas pieprasījums un jūras transports ekoloģiski apdraudētās zonās, piemēram, Arktikā un Vidusjūras reģionā);
- metožu izstrāde attiecībā uz sabiedrības un ieinteresēto pušu piedalīšanos scenāriju veidošanā un novērtēšanā.

Mūsu resursu pārvaldība

Eiropas Vides aģentūras stratēģija 2004.–2008. gadam balstās uz pamata pieņēmumu, ka pamatfinansējums pakāpeniski palielināsies vidēji par 5 % gadā. Ievērojot, ka vispārējās inflācijas prognoze ir aptuveni 2 % un ir paredzams, ka Eiropas Vides aģentūras darbinieku algas turpmākajos gados pieaugs par 4 līdz 5 %, pamatbudžeta situācijai atbilst piešķiramo līdzekļu pieaugums par 3 %.

Tiek vērtēts, ka papildus būs nepieciešams 2 % palielinājums, lai apmierinātu augošās vajadzības sakarā ar datu atskaišu pilnveidošanu, kvalitātes nodrošinājuma uzlabošanu un plašāku atbalstu politikas procesiem.

Aģentūra joprojām būs vadoša organizācija, kas piesaistīs jaunas dalībvalstis, īpaši Šveici un Dienvidaustrumu Eiropas valstis. Šāda ģeogrāfiska paplašināšanās, turpinot sadarbību ar pārējām valstīm, kā arī ar nozarēm saistīto darbu, tiek prognozēta un vērtēta kā ierobežojošie nosacījumi, kas arī ir parādīts tabulā. Līdzekļi tiks izmantoti arī jauno dalībvalstu kapacitātes stiprināšanai.

Vēl vairāk tiks veicināta sadarbība ar ģenerāldirektorātiem — īpaši enerģētikas, transporta, lauksaimniecības un zvejniecības nozarēs. Ir arī paredzēts variants, ka notiks kopīgi pasākumi ar rūpniecības partneriem.

Aģentūra ir apņēmusies tālāk apgūt mūsdienu personāla vadības metodes, uzsverot, ka cilvēki ir galvenie resursi. Tas nozīmē, ka liela uzmanība tiks pievērsta apmācībai un personāla karjeras izaugsmei, tālākai vadības prasmes veidošanai un pastiprinātai organizācijas darbības izjūtai. Viens no galvenajiem palīg līdzekļiem būs izsvērtā punktu sistēma, kas palīdzēs uzraudzīt darba rezultātus organizācijas iekšienē un atskaitīties par Eiropas Vides aģentūras sasniegtajiem rezultātiem. Turklāt aģentūra patlaban uzsāk vides pārvaldības un audita shēmas (EMAS) reģistrāciju, kas vēl vairāk palīdzēs tai ar saviem spēkiem mazināt ietekmi uz vidi un saistīt savu darbu ar rūpniecību un piegādātājiem.

Prioritāšu sarakstā nozīmīgu vietu ieņem projektu vadības darbs un tā tālāka uzlabošana, virzoties uz to, lai vadības metodes un budžeta sastādīšana pilnā mērā pamatotos uz veicamajiem pasākumiem. Vadības metodēs tiks iestrādāti tādi mehānismi kā audits un vēlākā apsekošana.

Turpmākajos piecos gados aģentūra turpinās darboties pašreizējā Kopenhāgenas birojā, kura adrese ir Kongens Nytorv 6. Ēkā var izvietot 155 darbiniekus, un aptuveni šāds apjoms tiks sasniegts nākamo piecu gadu periodā.

Budžeta prognoze

Budžets					
Gads	ES pamata līdzekļi	Ārpus ES valstu iemaksas	Sadarbība ar kandidātvalstīm	Pārējie ģenerāldirektorāti	Kopējais budžets
2004	27 200	3 900		500	31 600
2005	28 600	4 900	1 000	1 000	35 500
2006	30 000	5 000	2 000	1 500	38 500
2007	32 200	4 400	2 000	1 500	40 100
2008	33 700	4 500	2 000	1 500	41 700
Darbinieki					
Gads	Kopējais oficiāli noteiktais darbinieku skaits				
2004	115				
2005	125				
2006	135				
2007	145				
2008	150				

Ierobežojošie nosacījumi un pieņēmumi budžeta sakarā:

- Šveice kļūst par Eiropas Vides aģentūras dalībvalsti 2005.gadā;
- paredzams, ka Bulgārija un Rumānija pievienosies Eiropas Savienībai, un ar to brīdi šo valstu pašreiz kārtotās tiešās iemaksas tiks ietvertas Eiropas Vides aģentūras pamatbudžetā;
- tiešās iemaksas par sadarbību no Dienvidaustrumu Eiropas valstīm ir sagaidāmas no 2005. gada, un ir iespējams ārējais finansējums, kas domāts vēl citām Austrumu un Vidusjūras reģiona valstīm;
- tiešās iemaksas no nozaru ģenerāldirektorātiem ir sagaidāmas, sākot ar 2005. gadu, vispirms no Lauksaimniecības ģenerāldirektorāta un pēc tam no citiem.

Galvenie Eiropas Vides aģentūras dokumenti

Aģentūras nākotnes plāns	Aģentūras stratēģija 2004–2008	Ikgadējais darba plāns	Aģentūras interneta resursu adrese www.eea.eu.int
Mūsu centieni attiecībā uz vides informāciju nākotnē	Nosaka 5 gadu uzdevumus un konkrētos mērķus, kas saistās ar mūsu ilgtermiņa vides informācijas nākotnes plāniem	Mūsu prioritātes, konkrētie mērķi un plānotā resursu izmantošana nākamajā gadā	Sniedz informāciju par apkārtējo vidi un mūsu darbību
Gada atskaite/ Ikgadējā darbības atskaite	Gadskārtējais vides ziņojums	Nolikums par klientiem	Pusgada darba atskaite
Gada pārskats, kurš parāda izpildi salīdzinājumā ar konkrētajiem mērķiem	Mūsu sasniegumi, pašu spēkiem strādājot ar ietekmi uz vidi gada laikā (sākot ar 2004. g.)	Mūsu saistības ar Eiropas institūcijām, Eiropas Vides aģentūras dalībvalstīm un sabiedrību	Detalizētāks ieskats mūsu darba sasniegumos un finanšu kopsavilkums un ziņas par personālu

Datu politika (2004.)

Dati, kurus Eiropas Vides aģentūra izmanto savu materiālu radīšanai, ir brīvi iegūstami kā datu pakalpojums, ko var atrast internetā aģentūras starptautiskajā tīmekļa vietnē, ja vien Eiropas Vides aģentūras līgumā ar datu sniedzēju nav paredzēti kādi datu iegūšanas vai lietošanas ierobežojumi. Pie Eiropas Vides aģentūras jaunajiem internetā izvietotajiem materiāliem būs norādītas saites ar izcelsmes datu kopām vai, ja uz tiem attieksies iegūšanas vai lietošanas ierobežojumi, būs dotas saites ar papildu datiem, kuros varēs atrast ziņas par datu sniedzēju.

Eiropas Vides aģentūra

Eiropas Vides aģentūras stratēģija 2004–2008

Luksemburga, Eiropas Kopienu Oficiālo publikāciju birojs

2003 — 28 lpp. — 21 x 29.7 cm

ISBN 92-9167-657-8

